

Številka: 018-094/2025-7

Datum: 18. 9. 2025

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011, s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Sama Črveka kot predsednika senata ter Andraža Žvana in Aleksandra Petrovčiča kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Gradnja po določenih FIDIC (rdeča knjiga) za projekt »Izboljšanje poplavnih razmer na povodju Badaševice v Mestni občini Koper – faza I««* na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložila družba DRAVA vodnogospodarsko podjetje Ptuj d.o.o., Žnidaričevo nabrežje 11, Ptuj, ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Potočnik in partnerke, o.p., d.o.o., Slovenska cesta 54, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Mestna občina Koper, Verdijeva ulica 10, Koper - Capodistria (v nadaljevanju: naročnik), 18. 9. 2025

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.
3. Zahteva izbranega ponudnika za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik je 30. 4. 2025 sprejel sklep o začetku postopka oddaje javnega naročila. Obvestilo o javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po odprtem postopku [40. člen Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3)], je bilo 2. 5. 2025 objavljeno na Portalu javnih naročil, pod št. objave JN003201/2025-EUe16/01, ter v Uradnem listu EU, pod št. objave 282976-2025; 23. 5. 2025 in 2. 6. 2025 je naročnik objavil še popravka.

Naročnik je 8. 7. 2025 na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN003201/2025-ODL/01) objavil »*ODLOČITEV O ODDAJI NAROČILA*«, s katero je ponudnike obvestil, da je javno naročilo oddal ponudniku ADRIAING Podjetje za proizvodnjo, storitve, inženiring in prodajo, d.o.o. Koper,

Ankaranska cesta 7, Koper - Capodistria (v nadaljevanju: izbrani ponudnik), ki je predložil po merilih najugodnejšo in dopustno ponudbo. Naročnik je še pojasnil, da je bila v postopku preverjanja ponudbe ugotovljena nejasnost v predloženih dokazilih za vodjo gradnje, zato je ponudnika pozval na podajo obrazložitve oziroma na predložitev ustreznih dokazil, kar je izbrani ponudnik tudi ustrezno in pravočasno storil.

Zoper odločitev o oddaji javnega naročila je vlagatelj 18. 7. 2025 pravočasno vložil zahtevek za revizijo, s katerim predlaga, naj se izpodbijana odločitev razveljavi, zahteva pa tudi povrnitev stroškov pravnega varstva. Zatrjuje in dokazuje, da ponudba izbranega ponudnika ni dopustna, ker izbrani ponudnik z nobenim od priglasičenih referenčnih projektov ne izpolnjuje referenčnega pogoja iz točk 1(a) in 1(b), kot tudi ne kadrovske zahteve iz točke 3 poglavja 2.11.4. razpisne dokumentacije. Navaja, da je izbrani ponudnik v izkaz referenčnega pogoja 1(a) in 1(b) iz poglavja 2.1.1.4. razpisne dokumentacije priglasičil dve referenci, pri čemer kot problematično zatrjuje, da:

- za referenco Gradaščica uporabno dovoljenje ni bilo pridobljeno v zahtevanem obdobju 10 let od objave javnega naročila na Portalu javnih naročil, pač pa šele 20. 6. 2025;
- referenca Gradaščica ne izpolnjuje zahteve po višini gradnje protipoplavnega nasipa najmanj 3 m z najmanj 30.000 m³ vgrajenega materiala;
- referenca LN Marina Koper (kjer je bil izveden čelni varovalni nasip) ne predstavlja objekta s klasifikacijsko številko 2152 in po vsebini ter v naravi ne predstavlja protipoplavnega nasipa oziroma nasipa za cestno ali železniško infrastrukturo, tako pa po svoji naravi, funkciji in tehnični zasnovi ne ustreza zahtevi naročnika iz točke 1(b) razpisne dokumentacije;
- iz referenčnega potrdila za projekt LN Marina Koper ne izhaja nobena navedba o višini nasipa in količini vgrajenega materiala, iz potrdila pa tako ni razvidno, da gre za objekt, ki izpolnjuje zahtevano namembnost in zahtevane tehnične karakteristike.

Vlagatelj še zatrjuje, da je v izkaz kadrovskega pogoja za vodjo gradnje izbrani ponudnik priglasičil neustrezno referenco Gradaščica, za katero v referenčnem obdobju oziroma najkasneje do poteka roka za oddajo ponudb ni bilo pridobljeno uporabno dovoljenje, pri projektu niso bile izvedene ustrezne zahtevane količine, prav tako pa je na mesto vodje gradnje nominiral osebo, ki na referenčnem projektu ni nastopala v vlogi vodje gradnje celotno obdobje referenčnega projekta ali vsaj v pretežnem delu njegovega trajanja, temveč zgolj v zadnji četrtini projekta, s čimer izbrani ponudnik za nominirani kader ni izkazal zahtevane kompleksne izkušnje vodenja celotnega gradbenega procesa, kar je siceršnji namen (ratio) kadrovskega referenčnega pogoja, (da ima ključni kader izkušnje z vodenjem celotnega cikla gradnje). Posledično naročnik javnega naročila ne bi smel oddati izbranemu ponudniku, temveč bi moral njegovo ponudbo izključiti, in ob upoštevanju, da je bila vlagateljeva ponudba v skladu z merili za izbor druga ekonomsko najugodnejša ter v celoti dopustna, javno naročilo oddati vlagatelju.

Izbrani ponudnik, ki ga v tem postopku pravnega varstva po pooblastilu zastopa Godec Černek Nemec odvetniška družba, o.p., d.o.o., Železna cesta 14, Ljubljana, se je o zahtevku za revizijo izjasnil z vlogo z dne 28. 7. 2025. Glede reference Gradaščica navaja, da:

- te reference ni predložil zaradi dokazovanja izpolnjevanja pogoja iz točke b), vsled česar so nerelevantne navedbe vlagatelja o neizpolnjevanju teh zahtev s tem referenčnim poslom;
- izvedeni objekti sodijo med objekte iz klasifikacijske številke 21520, kar neposredno izhaja iz uporabnih dovoljenj;
- so bila uporabna dovoljenja za referenčni projekt Gradaščica izdana 6. 2. 2023, 21. 5. 2025 in 22. 5. 2025, ne pa 20. 6. 2025 kot zmotno zatrjuje vlagatelj – 20. 6. 2025 je datum Potrdila o izvedbi, ki z vidika naročnikovega pogoja referenc ni relevanten;
- tudi sicer naročnik v navedenem pogoju na nobenem mestu ni zahteval, da bi morale biti za referenčni posel uporabna dovoljenja pridobljena do datuma objave javnega razpisa oziroma v določenem obdobju;

- je naročnik jasno zapisal, da bo kot datum dokončanja del upošteval datum izdaje Potrdila o prevzemu ali enakovrednega potrdila in ne morebiti datuma pridobitve uporabnega dovoljenja, pri čemer so bila konkretna dela prevzeta 30. 9. 2024, kot izhaja iz Potrdila o prevzemu;
- jezikovna razlaga zahteve niti ne omogoča razlage, da naročnik ne bo upošteval reference za referenčni projekt, ki je bil uspešno zaključen po datumu objave javnega naročila – edini relevanten končni datum je datum roka za oddajo ponudb oziroma prijav;
- vlagatelj niti ne prereka dejstva, da je prijavljena vodja gradnje A. A. pri izvedbi referenčnega projekta Gradaščica sodelovala kot vodja gradnje, zadevni kadrovski pogoji pa ne določa ali zahteva nič več kot to;
- je referenčni posel Gradaščica izvajal skupaj s partnerjem v skupnem nastopu, pri čemer je vodilni partner (z vodjem gradnje B. B.) izvajal 51 % del, izbrani ponudnik pa 49 % (z vodjo gradnje A. A., ki je pri izbranem ponudniku delovala kot vodja gradnje vse od začetka projekta, kar izhaja iz priložene odločbe o imenovanju), po začetku stečaja nad vodilnim partnerjem pa je izbrani ponudnik prevzel v izvedbo 100 % vseh del, A. A. pa je postala vodja gradnje za celoten gradbeni posel.

Glede reference LN Marina Koper navaja, da:

- je v uporabnem dovoljenju za 1. etapo I. faze ureditve manipulativne obalne ploščadi in ureditev komunalne infrastrukture na območju med izlivom reke Badaševice in kopališčem Žusterna (kot sestavnemu delu referenčnega projekta LN Marina) navedeno, da je objekt 1, za katerega se izdaja uporabno dovoljenje, po klasifikaciji CC-SI klasificiran prav pod klasifikacijsko številko CC-SI 2152 – Jezovi, vodne pregrade in drugi vodni objekti;
- je vlagatelj očitno spregledal odgovor naročnika na vprašanje enega od potencialnih ponudnikov na Portalu javnih naročil, da *»bo priznal izvedeni referenčni objekt "izgradnja morskega čelnega varovalnega nasipa", v kolikor je bil nasip izveden na enak način kot se izvajajo protipoplavni nasipi, tj. da se je material v nasip vgrajevalo po plasteh in se s tem zagotavljalo ustrezno komprimacijo. Hkrati mora referenčni objekt izpolnjevati tudi vse ostale zahteve glede najmanjše višini in količine vgrajenega materiala kot izhaja iz razpisne dokumentacije«*;
- čeprav vlagatelj ni podal nobenih konkretiziranih trditev v smeri, da teh pogojev referenčni čelni varovalni nasip ne bi izpolnjeval, izbrani ponudnik zatrjuje, da obravnavani čelni varovalni nasip izpolnjuje vse pogoje iz naročnikovega odgovora;
- je namen referenčnega čelnega varovalnega nasipa tudi zaščita pred poplavami, in sicer zaščita pred poplavljanjem morske vode, ki vključuje tudi varovanje s skalometom.

Naročnik je 7. 8. 2025 s sklepom zahtevkov za revizijo zavrnil in posledično zavrnil tudi zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva, pri čemer v obrazložitvi navaja smiselno enako kot izbrani ponudnik – drugače kot vlagatelj in izbrani ponudnik sicer ne dopušča manj restriktivne razlage, po kateri bi se kot ustrezno štelo referenčno obdobje za zadnjih 10 let, šteto od roka za oddajo ponudb. Dodaja še, da:

- je v zvezi z referenco Gradaščica pri referenčnem naročniku preveril datum dokončanja z izdajo Potrdila o prevzemu (30. 9. 2024);
- je v zvezi z referenco LN Marina Koper pri izvajalcu nadzora referenčnega posla preveril tudi način izvedbe zadevne reference in pri tem ugotovil, da je bil slednji izveden po plasteh ter da je bila zagotovljena ustrezna komprimacija;
- je v zvezi z referenco LN Marina Koper preveril izpolnjevanje zahtev glede količin in višine nasipa pri referenčnem naročniku, pri izvajalcu nadzora referenčnega posla ter v končnem obračunu, pri čemer je ugotovil, da je nasip presegal višino 3,00 m ter da je bilo v nasip vgrajenih več kot 30.000 m³ materiala;

- je A. A. opravljala funkcijo vodje del pri referenčnem poslu Gradaščica ves čas izvedbe del, kar je preveril pri referenčnem naročniku, poleg tega pa je izbrani ponudnik izjasnitvi priložil sklep o imenovanju vodje del z dne 4. 9. 2020.

Naročnik je Državni revizijski komisiji 12. 8. 2025 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Vlagatelj se je do navedb naročnika opredelil z vlogo z dne 12. 8. 2025. Vztraja pri navedbah iz zahtevka za revizijo. Ugotovitve naročnika glede reference LN Marina Koper prereka kot zmotne in neutemeljene ter pojasnjuje, da le-te temeljijo na napačno ugotovljenem dejanskem stanju naročnika, saj ne drži, da je bil referenčni čelni varovalni nasip izveden na enak (primerljiv) način, kot se izvajajo protipoplavni nasipi za zaščito pred poplavami ali nasipi za cestno ali železniško infrastrukturo, kot je to izrecno zahteval naročnik – poudarja, da je to izrecno zatrjeval že v osnovnem revizijskem zahtevku, v katerem je jasno navedel, da *»referenčni projekt po svoji naravi in vsebini, funkciji in tehnični zasnovi, ne ustreza referenčni zahtevi iz točke 1«,* s čimer je v celoti pravočasno zadostil svojemu trditveno dokaznemu bremenu. Že v jedru svojega revizijskega zahtevka je problematiziral prav neprimerljivost tehnične zasnove in neprimerljivost načina izvedbe čelnega varovalnega nasipa z izvedbo protipoplavnega nasipa, saj prav očitek, da gre za *»drugačno funkcionalno in tehnično zasnovo«,* nujno vključuje trditev, da način gradnje, uporabljeni materiali in kontrola kakovosti niso enaki. Pri tem je tudi izrecno poudaril, da je naročnik zahteval *»izkaz specifičnih izkušenj pri gradnji masivnega protipoplavnega nasipa«,* kar neposredno meri na tehnične specifikacije in način izvedbe referenčnega projekta, ki je v stroki po uveljavljenih in zavezujočih standardih nesporna in splošno znana, ustreznost česar vlagatelj po tej plati prereka. Vlagatelj v nadaljevanju zavrača navedbe naročnika, da naj bi bil pri referenčnem projektu izveden čelni varovalni nasip, ki bi bil izveden na enak način kot se izvajajo protipoplavni projekti, tj. da se je material v nasip vgrajevalo po plasteh in s tem zagotavljalo ustrezno komprimacijo.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter preučitvi navedb vlagatelja, izbranega ponudnika in naročnika je Državna revizijska komisija odločila tako, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, ki so navedeni v nadaljevanju.

Med vlagateljem in naročnikom je spor glede vprašanja, ali je naročnik kršil določbe ZJN-3 in dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila s tem, ko je ponudbo izbranega ponudnika obravnaval kot dopustno in temu ponudniku zadevno javno naročilo tudi oddal.

Revizijske navedbe vlagateljev je potrebno presojati z vidika 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, ki določa, da je dopustna ponudba tista, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika. V skladu s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) naročnik odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

- ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in
- ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter izpolnjuje pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

ZJN-3 v prvem odstavku 76. člena določa, da naročnik v razpisni dokumentaciji določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na:

- ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti;
- ekonomski in finančni položaj;
- tehnično in strokovno sposobnost.

Naročnik lahko v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila (drugi odstavek 76. člena ZJN-3). Če morajo imeti gospodarski subjekti določeno dovoljenje ali biti člani določene organizacije, da lahko v svoji matični državi opravljajo določeno storitev, lahko naročnik v postopku za oddajo javnega naročila storitev od njih zahteva, da predložijo dokazilo o tem dovoljenju ali članstvu (četrti odstavek 76. člena ZJN-3). Deseti odstavek 76. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Naročnik lahko zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami iz prejšnjih naročil. Naročnik lahko domneva, da gospodarski subjekt nima zahtevanih strokovnih sposobnosti, če naročnik pri gospodarskem subjektu zasledi nasprotje interesov, ki bi lahko negativno vplivali na izvedbo javnega naročila.

ZJN-3 v 76. in 77. členu določa le izhodišča za oblikovanje pogojev za priznanje tehnične in strokovne oziroma kadrovske sposobnosti oziroma možna dokazila za njeno izkazovanje, naročnik pa je tisti, ki mora v vsakem konkretnem postopku oddaje javnega naročila, upoštevajoč specifičnost predmeta javnega naročila in morebitne posebne okoliščine v zvezi z njegovo izvedbo, določiti vsebinske, vrednostne in časovne kriterije posameznih pogojev ter način izkazovanja.

V dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljevanju tudi: razpisna dokumentacija) je naročnik v točki »2.11.4. *Tehnična in strokovna sposobnost (76. člen ZJN-3)*« med drugim določil naslednje pogoje za sodelovanje:

»1. POGOJ

Ponudnik mora izkazati, da je v zadnjih desetih (10) letih, šteto od dneva objave obvestila o tem naročilu na Portalu javnih naročil, kot glavni izvajalec ali partner v skupnem nastopanju (Joint Venture) ali podizvajalec uspešno zaključil:

- a) *objekt, ki skladno z Uredbo o razvrščanju objektov (Ur. list RS, št. 96/2022) spada v klasifikacijsko številko 2152 - Jezovi, vodne pregrade in drugi vodni objekti*

in

- b) *gradnjo protipoplavnega nasipa za zaščito pred poplavami ali gradnjo nasipa za cestno ali železniško infrastrukturo, višine najmanj 3,00 m in z najmanj 30.000 m³ vgrajenega materiala*

Naročnik bo kot ustrezno referenco štel gradnjo, pri kateri je pridobljeno uporabno dovoljenje oziroma v primerih, ko se uporabno dovoljenje ne izdaja, pa dokazilo, ko je bil objekt prevzet v uporabo s strani investitorja. Kot datum dokončanja bo naročnik upošteval datum izdaje Potrdila o prevzemu ali enakovrednega potrdila, ki izkazuje datum sprejema in izročitve referenčnega dela.

Vsak gospodarski subjekt, ki nastopa v prijavi mora zagotoviti potrebne človeške vire za izvedbo razpisanih del.

Opomba:

Zadostitev pogoju se ugotavlja kot zbir zadostitev pogoja vseh gospodarskih subjektov, ki nastopajo v ponudbi (ponudnik in/lali partnerji v skupnem nastopu in/lali podizvajalci).

[...]

3. POGOJ

Vodja gradnje

*Ponudnik mora izkazati, da razpolaga s kadrom, ki lahko nastopa kot **vodja gradnje** v skladu z Gradbenim zakonom in izpolnjuje naslednje zahteve:*

- vpisan je v imenik pooblaščenih inženirjev z aktivnim poklicnim nazivom pri Inženirski zbornici Slovenije (IZS) kot pooblaščen inženir s področja gradbeništva ali kot vodja del s področja gradbeništva oz. za takšen vpis izpolnjuje predpisane pogoje;*
- aktivno govori slovenski jezik;*
- je zaposlen pri ponudniku oziroma partnerju v skupnem nastopu;*

je v zadnjih desetih (10) letih, šteto od dneva objave obvestila o tem naročilu na Portalu javnih naročil, kot odgovorni vodja del (po Zakonu o graditvi objektov) oziroma kot vodja gradnje, skladno z Gradbenim zakonom, sodeloval pri izvedbi uspešno zaključene gradnje:

objekta, ki skladno z Uredbo o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 96/22) spada pod klasifikacijsko številko 2152 – Jezovi, vodne pregrade in drugi vodni objekti investicijske vrednosti oziroma ocenjene vrednosti investicije vsaj 3.000.000,00 EUR (brez DDV)

Naročnik bo kot ustrezno referenco štel gradnjo, pri kateri je pridobljeno uporabno dovoljenje oziroma v primerih, ko se uporabno dovoljenje ne izdaja, pa dokazilo, ko je bil objekt prevzet v uporabo s strani investitorja. Kot datum dokončanja bo naročnik upošteval datum izdaje Potrdila o prevzemu ali enakovrednega potrdila, ki izkazuje datum sprejema in izročitve referenčnega dela.

Vodja gradnje pri gradnji odgovarja za uskladitev del na gradbišču, za skladnost izvajanja del s projektno dokumentacijo, za varnost in zdravje pri delu in vodi gradbišče.

Opombe:

Vodja gradnje, ki ni državljan Republike Slovenije in zahtevane formalne izobrazbe ni pridobil v Sloveniji, mora naročniku predložiti dokazilo, izdano s strani ustrezne pooblaščenice inštitucije o znanju slovenskega jezika na nivoju B2, glede na Skupni evropski referenčni okvir za jezike (CEFR).

Vodja gradnje bo moral biti v času nastopa kot vodja gradnje vpisan v ustrezen imenik pri Inženirski zbornici Slovenije (IZS), skladno z določili veljavne zakonodaje. V kolikor nominirani vodja gradnje v času oddaje ponudbe ne izpolnjuje pogojev v skladu z Gradbenim zakonom za vodjo del in ni zaposlen pri gospodarskem subjektu za poln delovni čas ali za krajši delovni čas v posebnih primerih v skladu z ZDR-1, mora biti v ponudbi predložena izjava, s katero se gospodarski subjekt zavezuje, da bo pred začetkom izvajanja del v okviru predmetnega javnega naročila dostavil vezano na to, naročniku ustrezna dokazila.

Tuji gospodarski subjekti morajo zagotoviti sodelovanje vodje gradnje, ki izpolnjuje v Gradbenem zakonu navedene pogoje, pri čemer njegova zaposlitev ni obvezna.

Zadostitev pogoju se ugotavlja kot zbir zadostitev pogoja vseh gospodarskih subjektov, ki nastopajo v ponudbi (ponudnik in/ali partnerji v skupnem nastopanju in/ali podizvajalci). Naročnik si pridržuje pravico, da navedbo preveri ter zahteva predložitev potrjenih referenčnih potrdil, izjave in druga dokazila, kot jih določa 77. člen ZJN-3, iz katerih je razvidno izpolnjevanje tega pogoja.«

Pod razdelkom »INFORMACIJA ZA UGOTAVLJANJE USTREZNOSTI« je še navedeno:

»[za 1. pogo]

- *ESPD (izpolnjen v »Del IV: Pogoji za sodelovanje, Oddelek C: Tehnična in strokovna sposobnost, Za naročila gradenj: izvedba gradnje določene vrste«)*
- **OBRAZEC 4: SEZNAM REFERENC**
- *Referenčno potrdilo v smislu OBRAZCA 6: REFERENČNO POTRDILO*
Zaželeno je, da je obrazec podpisan s strani referenčnega naročnika. Ponudniki lahko predložijo tudi drug obrazec referenčnega potrdila v kolikor so iz njega razvidni podatki, ki so zahtevani v okviru OBRAZCA 6: REFERENČNO POTRDILO.
- **OBRAZEC 9: IZJAVA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV SKLADNO Z GRADBENIM ZAKONOM in ZAKONOM O ARHITEKTURNI IN INŽENIRSKI DEJAVNOSTI**

Naročnik si pridržuje pravico, da zahteva dodatna dokazila (na primer: pogodbo z investitorjem ali delodajalcem, obračun, potrdilo o izplačilu ...) o izvedbi referenčnega dela oziroma navedbe preveri neposredno pri investitorju oziroma delodajalcu. V kolikor bo naročnik z dodatnimi poizvedbami ugotovil, da katera izmed referenc ne izkazuje kvalitetno opravljenih del (upoštevanje zahtev in pogodbenih določil), se takšna referenca ne upošteva.

[za 3. pogo]

- *ESPD (izpolnjen v »Del IV: Pogoji za sodelovanje, Oddelek C: Tehnična in strokovna sposobnost, Tehnično osebje ali tehnični organi, ki opravijo gradnjo«)*
- **OBRAZEC 4: SEZNAM REFERENC ZA IZPOLNJEVANJE TEHNIČNE SPOSOBNOSTI PONUDNIKA**
- **OBRAZEC 5: SEZNAM KADROV, KI BODO SODELOVALI PRI IZVEDBI PREDMETNEGA JAVNEGA NAROČILA**
- *Izjava (če je to primerno)*
- *Referenčno potrdilo v smislu OBRAZCA 6: REFERENČNO POTRDILO*
Zaželeno je, da je obrazec podpisan s strani referenčnega naročnika. Ponudniki lahko predložijo tudi drug obrazec referenčnega potrdila v kolikor so iz njega razvidni podatki, ki so zahtevani v okviru OBRAZCA 6: REFERENČNO POTRDILO.
- **OBRAZEC 9: IZJAVA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV SKLADNO Z GRADBENIM ZAKONOM in ZAKONOM O ARHITEKTURNI IN INŽENIRSKI DEJAVNOSTI**

Naročnik si pridržuje pravico, da zahteva dodatna dokazila (na primer: dokazilo o zaposlitvi, pogodbo ali drug enakovreden dokument) o izvedbi referenčnega dela oziroma navedbe preveri neposredno pri investitorju oziroma delodajalcu. V kolikor bo naročnik z dodatnimi poizvedbami ugotovil, da katera izmed referenc ne izkazuje kvalitetno opravljenih del (upoštevanje zahtev in pogodbenih določil), se takšna referenca ne upošteva.

Za kader, ki še ni vpisan v IZS, ponudnik izkaže izpolnjevanje pogoja v ponudbi s podpisano izjavo na koncu OBRAZCA 5, s katero se zavezuje, da bo kader v roku desetih (10) delovnih dni od prejema sklenjene pogodbe vpisan v imenik pooblaščenih inženirjev z aktivnim poklicnim nazivom pri IZS.»

Iz pregleda objav na Portalu javnih naročil je razvidno, da je naročnik 20. 5. 2025 ob 11.32 na vprašanje potencialnega ponudnika objavil odgovor:

»VPRAŠANJE

Spoštovani,

prosimo za potrditev ali zadostujemo pogoju iz razpisne dokumentacije "gradnja protipoplavnega nasipa za zaščito pred poplavami ali gradnjo nasipa....." z izvedenim referenčnim objektom "izgradnja morskega čelnega varovalnega nasipa"

lep pozdrav

ODGOVOR

Spoštovani,

Naročnik bo priznal izvedeni referenčni objekt "izgradnja morskega čelnega varovalnega nasipa", v kolikor je bil nasip izveden na enak način kot se izvajajo protipoplavni nasipi, tj. da se je material v nasip vgrajeval po plasteh in s tem zagotavljalo ustrezno komprimacijo. Hkrati mora referenčni objekt izpolnjevati tudi vse ostale zahteve glede najmanjše višine in količine vgrajenega materiala kot izhaja iz razpisne dokumentacije.

Lep pozdrav.»

Skladno z drugo povedjo drugega odstavka 67. člena ZJN-3 se informacije, ki jih posreduje naročnik gospodarskim subjektom na portalu javnih naročil ali prek njega, štejejo za spremembo, dopolnitev ali pojasnilo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, če iz vsebine informacij izhaja, da se z njimi spreminja ali dopolnjuje ta dokumentacija ali če se s pojasnilom odpravlja dvoumnost navedbe v tej dokumentaciji. Glede na navedeno je treba ugotoviti, da je naročnik dopolnil 1. pogoj iz poglavja »2.11.4. Tehnična in strokovna sposobnost (76. člen ZJN-3)« v razpisni dokumentaciji tako, da se kot ustrezna šteje tudi izgradnja morskega čelnega varovalnega nasipa z opisanimi lastnostmi in ne le gradnja protipoplavnega nasipa za zaščito pred poplavami ali gradnjo nasipa za cestno ali železniško infrastrukturo, kot je bilo prvotno določeno.

Kot je mogoče razbrati iz določb 1. pogoja v poglavju 2.11.4 razpisne dokumentacij in kot ugotavlja tudi vlagatelj, so lahko ponudniki izpolnjevanje pogojev iz točk a) in b) izkazali bodisi z enim referenčnim poslom bodisi z dvema referenčnima posloma. Izbrani ponudnik je v izkaz izpolnjevanja tega pogoja za sodelovanje v obrazcih ESPD in »OBRAZEC 4 SEZNAM REFERENC« priglasil dve referenci:

- »PROTIPOPLAVNA UREDITEV POREČJA GRADAŠČICE – ETAPA 1B« referenčnega naročnika Republika Slovenija, Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direkcija Republike Slovenije za vode, z navedbo datuma izvedbe 6. 8. 2020 – 11. 6. 2024 (v nadaljevanju tudi: Gradaščica) in
- »Izvedba 2. podetape 1. etape I. faze objekta »LN Marina in komunalni privezi v Kopru – ureditev manipulativne obalne ploščadi In ureditev komunalne infrastrukture«« referenčnega naročnika Mestna občina Koper, z navedbo datuma izvedbe 13. 8. 2019 – 30. 6. 2020 (v nadaljevanju tudi: LN Marina).

Za obe referenci je predložil tudi referenčni potrdili na obrazcu 6 ter »POTRDIL[I] NAROČNIKA KOT INVESTITORJA«, ki poleg potrditve strokovnosti in kvalitete vsebujeta tudi kratek opis opravljenih del.

Tudi v izkaz izpolnjevanja 3. pogoja za sodelovanje iz poglavja 2.11.4 razpisne dokumentacije se je izbrani ponudnik v obrazcih ESPD in »OBRAZEC 4 SEZNAM REFERENC« za nominirano vodjo gradnje (A. A.) skliceval na referenco Gradaščica (smiselno enako kot za 1. pogoj).

Kot prvi razlog za neustreznost reference Gradaščica tako za 1. kot za 3. pogoj iz poglavja 2.11.4 razpisne dokumentacije vlagatelj zatrjuje, da uporabno dovoljenje za ta projekt ni bilo pridobljeno v ustreznem časovnem obdobju, ki ga vlagatelj opredeljuje na obdobje 10 let pred objavo obvestila o javnem naročilu na Portalu javnih naročil (gre torej za obdobje 2. 5. 2015 – 2. 5. 2025). Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da uporabno dovoljenje ni bilo pridobljeno (še) 20. 6. 2025, kot zatrjuje vlagatelj – izbrani ponudnik je namreč v postopku pravnega varstva s predložitvijo treh uporabnih dovoljenj izkazal, da so bila uporabna dovoljenja pridobljena dne 6. 2. 2023 (št. 35106-56/2022-2550-8, »Protipoplavna ureditev porečja Gradaščice - etapa 1b, ureditev v Dolenji vasi«), 21. 5. 2025 (št. 35106-5312024-2560-14, »Zagotavljanje poplavitne varnosti Jugozahodnega dela Ljubljane in naselij v občini Dobrova – Polhov Gradec – etapa 1B Ureditve Gradaščice v Šujici«) in 22. 5. 2025 (št. 35106-5412024-2560-15, »Zagotavljanje protipoplavne varnosti jugozahodnega dela Ljubljane in naselij v Občini Dobrova - Polhov Gradec, Etapa 1B, Ureditve območja Božne in Male vode v Polhovem Gradcu«), torej vsa pred oddajo ponudbe dne 9. 6. 2025 – z vsemi tremi kopijami uporabnih dovoljenj kot prilogami izjasnitve izbranega ponudnika je bil vlagatelj v postopku pravnega varstva tudi seznanjen. Državna revizijska komisija še pristavlja, da je uporabna dovoljenja tekom faze preverjanja obstoja in vsebine podatkov oziroma drugih navedb iz ponudbe izbranega ponudnika (drugi odstavek 89. člena ZJN-3) od naročnika referenčnega posla pridobil tudi naročnik. Iz zadevnega referenčnega pogoja ne izhaja, da bi moralo biti za ustreznost reference uporabno dovoljenje pridobljeno že pred dnevom objave javnega naročila na Portalu javnih naročil; iz besedila pogoja je mogoče razbrati le to, da je moral biti referenčni projekt zaključen v zadnjih desetih letih, šteto od dneva objave obvestila o tem naročilu na Portalu javnih naročil, pri čemer je naročnik tudi opredelil, kdaj se projekt šteje za zaključenega (tj. na dan izdaje Potrdila o prevzemu ali enakovrednega potrdila, ki izkazuje datum sprejema in izročitve referenčnega dela, ne pa z dnevom izdaje uporabnega dovoljenja). Da v tem smislu referenčni projekt s prevzemom izvedenih del ne bi bil zaključen pred dnevom objave javnega naročila na Portalu javnih naročil (oziroma že 30. 9. 2024, kot to navajata izbrani ponudnik in naročnik) pa vlagatelj niti ne zatrjuje. Upošteva se navedeno tako ni utemeljen očitek vlagatelja, da izbrani ponudnik s sklicevanjem na referenčni projekt s tako pridobljenimi uporabnimi dovoljenji ne izkazuje 1. pogoja za sodelovanje iz poglavja 2.11.4 razpisne dokumentacije.

Vlagatelj zatrjuje neustreznost referenčnega posla Gradaščica tudi zaradi neustreznih količin v smislu točke b) zadevnega referenčnega pogoja, pri čemer izbrani ponudnik tega ne zanika, pojasnjuje pa, da te reference sploh ni uveljavljal za izpolnjevanje pogoja iz točke b), pač pa le za izpolnjevanje pogoja iz točke a). Upošteva se navedeno ter ugotovitev (kot bo pojasnjeno v nadaljevanju), da izbrani ponudnik referenčni pogoj v delu, ki se nanaša na točko b), izpolnjuje z drugo priglašeno referenco, se Državna revizijska komisija ne opredeljuje do navedb vlagatelja in s tem povezanih dokaznih predlogov (popisi del, fotografije, geodetski posnetek stanja, zaslišanje izvedenca ustrezne stroke, ogled), ki se nanašajo na neizpolnjevanje zahteve po višini gradnje protipoplavnega nasipa najmanj 3 m z najmanj 30.000 m³ vgrajenega materiala.

Ne glede na to, da je – kot je bilo že pojasnjeno zgoraj – izbrani ponudnik zahtevo iz točke a) 1. pogoja v poglavju 2.11.4 razpisne dokumentacije izkazal že z referenco Gradaščica, pa tudi sicer ni utemeljen očitek vlagatelja, da v primeru reference LN Marina ni bil izveden objekt, ki bi ustrezal klasifikacijski številki CC-SI 2152 – Jezovi, vodne pregrade, vsled česar naj ta referenčni projekt ne bi izpolnjeval zadevnega pogoja: iz uporabnega dovoljenja št. 351-83812021-6217-11 z dne 1. 8. 2022 (s katerim je bil kot prilogo izjasnitve izbranega ponudnika vlagatelj v postopku pravnega varstva tudi seznanjen) je razvidno, da je objekt klasificiran z zahtevano klasifikacijsko

oznako, enako pa izhaja tudi iz gradbenega dovoljenja št. 351-562/2016-4, ki je del odstopljene naročnikove dokumentacije v zvezi s potekom faze preverjanja obstoja in vsebine podatkov oziroma drugih navedb iz ponudbe izbranega ponudnika; iz navedb vlagatelja niti ni mogoče razbrati konkretiziranih navedb, ki bi narekemale drugačno ugotovitev.

V zvezi z očitkom vlagatelja, da iz referenčnega potrdila za projekt LN Marina ne izhaja nobena navedba o višini nasipa in količini vgrajenega materiala Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj niti ne zatrjuje (niti ne dokazuje) nezadostnosti izvedenega projekta glede na zahtevano količino oziroma dimenzijo. Tudi sicer odstopljena dokumentacija potrjuje navedbe naročnika (ki je bil hkrati tudi referenčni naročnik), da je izpolnjevanje zahtev (količin in višine nasipa) preverjal *»pri referenčnem naročniku, pri izvajalcu nadzora referenčnega posla ter v končnem obračunu referenčnega objekta«*, pri čemer je ugotovil, da je nasip presegal višino 3,00 m ter da je bilo v nasip vgrajenih več kot 30.000 m³ materiala.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje tudi, da referenčni projekt LN Marina ne ustreza vsebini zahteve iz točke b) 1. pogoja v poglavju 2.11.4 razpisne dokumentacije, ker čelni varovalni nasip po funkciji ne služi zaščiti pred poplavami, temveč naj bi imel namen utrditve oziroma zaščite manipulativne površine ob vodi, kar naj bi bila bistveno drugačna tehnična in funkcionalna zasnova kot pri protipoplavnih nasipih ali cestnih nasipih. Državna revizijska komisija ponovno opozarja, da je naročnik prvotno vsebino zadevnega pogoja za sodelovanje spremenil oziroma dopolnil s tem, ko je v odgovoru na Portalu javnih naročil navedel, da *»bo priznal izvedeni referenčni objekt "izgradnja morskega čelnega varovalnega nasipa", v kolikor je bil nasip izveden na enak način kot se izvajajo protipoplavni nasipi, tj. da se je material v nasip vgrajevalo po plasteh in s tem zagotavljalo ustrezno komprimacijo. Hkrati mora referenčni objekt izpolnjevati tudi vse ostale zahteve glede najmanjše višine in količine vgrajenega materiala kot izhaja iz razpisne dokumentacije.«* Upošteva se navedeno za presojo ustreznosti referenčnega posla ni relevanten pomislek vlagatelja (in s tem povezan dokazni predlog z zaslišanjem izvedenca ustrezne stroke) glede narave, funkcije oziroma funkcionalne zasnove čelnega varovalnega nasipa, saj je naročnik tak objekt izrecno opredelil kot ustreznega za upoštevnost reference.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo ni zatrjeval ničesar, kar bi omogočalo zaključek, da referenčni projekt ne ustreza tako razširjenemu pogoju – ni niti konkretizirano zatrjeval, da nasip ni bil izveden na enak način kot se izvajajo protipoplavni nasipi, oziroma, da se morebiti materiala v nasip ni vgrajevalo po plasteh in se s tem zagotavljalo ustrezne komprimacije. To vlagatelj obširno zatrjuje šele v vlogi, s katero se je opredelil do navedb naročnika, s čimer pa je prepozen. Skladno s šestim odstavkom 29. člena ZPVPJN se lahko vlagatelj v treh delovnih dneh od prejema odločitve iz prve ali druge alineje prvega odstavka 28. člena tega zakona opredeli do navedb naročnika v tej odločitvi, vendar ne sme navajati novih kršitev, dejstev in predlagati novih dokazov, razen če dokaže, da jih brez svoje krivde ni mogel navesti ali predložiti v predrevizijskem postopku. V obravnavanem primeru vlagatelj ni niti zatrjeval niti dokazal, zakaj ni že v zahtevku za revizijo navedel dejstev in predlagal dokazov glede (kot to sedaj zatrjuje) domnevno neustrezne izvedbe referenčnega objekta.

V zvezi z vlagateljevim zatrjevanjem glede razlik v tehnologiji gradnje v vlogi z dne 12. 8. 2025, s katerimi utemeljuje, da je sploh nemogoče morski čelni varovalni nasip izvesti na enak način kot protipoplavni nasip, Državna revizijska komisija še pristavlja, da je naročnik zahtevalo, da *»je bil nasip izveden na enak način kot se izvajajo protipoplavni nasipi«* opredelil s tem, da *»da se je material v nasip vgrajevalo po plasteh in s tem zagotavljalo ustrezno komprimacijo«* – za presojo ustreznosti načina izvedbe bi tako lahko bilo v primeru pravočasnih navedb relevantno le vprašanje, ali se je material v nasip vgrajevalo po plasteh (za zagotovitev ustrezne komprimacije), ne pa tudi vsi ostali vidiki gradnje protipoplavnih nasipov, ki jih izpostavlja vlagatelj.

Glede neustreznosti reference Gradaščica v okviru kadrovskega pogoja zaradi »časovno omejenega sodelovanja ge. [...] na referenčnem projektu« Državna revizijska komisija ugotavlja, da razpisna dokumentacija ni določala, koliko časa je za izpolnitev spornega pogoja za sodelovanje morala vodje gradnje sodelovati v tej funkciji pri referenčnem projektu ali celo da bi morala sodelovati ves čas, od začetka do konca, zato tudi ob izkazanosti zatrjevanega dejstva o sodelovanju A. A. zgolj v zadnji četrtini projekta ne bi bilo mogoče ugotoviti naročnikove kršitve, ko je zadevno referenco kadra obravnaval kot ustrezno. Tudi sicer pa naročnik utemeljeno pojasnjuje in dokazuje (vlagatelj pa temu v vlogi, s katero se je opredelil do navedb naročnika, niti ne oporeka argumentirano), da je A. A. opravljala funkcijo vodje del in vodje gradnje ves čas izvedbe del.

V posledici vsega navedenega Državna revizijska komisija ni mogla slediti vlagateljevim navedbam o naročnikovih kršitvah ZJN-3 ali razpisne dokumentacije, ko ta ni ugotovil pomanjkljivosti v delu ponudbe izbranega ponudnika, ki se veže na sporna pogoja za sodelovanje.

Ker vlagatelj ni uspel izkazati, da je naročnik pri sprejemu izpodbijane odločitve ravnal v nasprotju z določbami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali določbami ZJN-3, je Državna revizijska komisija na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevek za revizijo vlagatelja zavrnila kot neutemeljenega.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo uveljavljal povrnitev stroškov pravnega varstva.

Ker je povrnitev stroškov odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, vlagatelj pa z zahtevkom za revizijo ni uspel, je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, njegovo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Izbrani ponudnik je v vlogi z dne 28. 7. 2025 priglasil povrnitev stroškov pravnega varstva. Državna revizijska komisija ugotavlja, da navedbe izbranega ponudnika niso bile bistvene in niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve, posledično pa tudi listine, na katere se je skliceval izbrani ponudnik, niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve. Državna revizijska komisija je zato zahtevo izbranega ponudnika za povrnitev stroškov zavrnila, saj priglašeni stroški niso bili potrebni (četrti in osmi odstavek 70. člena ZPVPJN).

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk: Zoper to odločitev je dovoljen upravni spor. Tožba se vloži neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Samo Červek, univ. dipl. prav.,
predsednik Državne revizijske komisije

Vročiti:

- vlagatelj po pooblaščenju,
- izbrani ponudnik po pooblaščenju,
- naročnik,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.